
PL/SQL

ORACLE DATABASE DOCUMENTATION 10g
PL/SQL User's Guide and Reference alapján
(Kósa Balázs .ppt bemutatói felhasználásával)

Jelölések

- Az SQL, PL/SQL utasítások, nevek stb. (**terminálisok**) nagybetűvel szerepelnek, pl.: SELECT.
 - A **nemterminálisok** kisbetűvel, pl.: eredmény.
 - Az **alternatívákat** függőleges vonal választja el egymástól (|).
 - Az **opcionális elemek** szögletes zárójelben állnak ([]), pl.: [NOT NULL].
 - A **kötelezően megadandó alternatívákat** kapcsos zárójelek fogják közre ({ }), pl.: {kifejezes | feltétel}.
 - Az **iteráció** jelölésére három pont szolgál (...), pl.: utasitas [utasitas]...
-

A példákhoz használt adatbázis

- **automata** (azon, penz, reszl_azon, varos)
 - **ugyfel** (azon, nev, szuletes, keret)
 - **szamla** (azon, ugyf_azon, reszl_azon, osszeg, lejarat)
 - **reszleg** (azon, varos, tartalek)
 - **tranzakcio** (azon, aut_azon, szaml_azon, ugyf_azon, datum, osszeg)
-
- Itt az *automata* tábla *reszl_azon* attribútuma azt adja meg, hogy melyik bank részleghez tartozik az adott automata, a *penz* pedig az automatán rendelkezésre álló pénzösszeget tárolja.
 - A *tranzakcio* tábla *osszeg* attribútumának egy-egy értéke, ha negatív előjelű, pénzlevételt, ha pozitív, számlafeltöltést jelöl.
 - A példa adatbázisban a **Zseton Bank** részlegeiről van szó.
-

Blokk

- A PL/SQL alapvető programegysége a **blokk**. Bárhol megjelenhet, ahol végrehajtható utasítás állhat.
- **Felépítése:**

```
[DECLARE deklaraciok]  
BEGIN utasitas [utasitas]...  
[EXCEPTION kivételkezelő]  
END;
```

- **Megjegyzés:** A címkék és GOTO utasítás használatához lásd Oracle dokumentációt.
-

Feltételes kifejezés

- A legtöbb kifejezés az SQL tárgyalásánál szerepelt.
- Feltételes kifejezés alakja:

CASE szelektor

WHEN kifejezes THEN eredmeny

[WHEN kifejezes THEN eredmeny]...

[ELSE eredmeny]

END

Példa feltételes kifejezésre

DECLARE

```
datum DATE := DATE '1983-05-29';  
evszak VARCHAR2(6);
```

BEGIN

```
evszak :=
```

CASE

```
    WHEN TO_CHAR(datum, 'MM') IN ('01', '02', '12')
```

```
        THEN 'tel'
```

```
    WHEN TO_CHAR(datum, 'MM') IN ('03', '04', '05')
```

```
        THEN 'tavasz'
```

```
    WHEN TO_CHAR(datum, 'MM') IN ('06', '07', '08')
```

```
        THEN 'nyar'
```

```
    WHEN TO_CHAR(datum, 'MM') IN ('09', '10', '11')
```

```
        THEN 'osz'
```

```
    ELSE 'Hiba'
```

```
END;
```

```
DBMS_OUTPUT.PUT_LINE (evszak);
```

```
END;
```

Üres utasítás, feltételes utasítás

- **Üres utasítás** használható általában mindenütt, ahol végrehajtható utasítás állhat. Alkalmazásakor a vezérlés a következő utasításra kerül. Használható pl. rekurzív függvények „zárásaként”.
- **Alakja:** NULL;
- **Feltételes utasítás alakja:**

IF feltétel THEN utasitas [utasitas]....

[ELSIF feltétel THEN utasitas [utasitas]....]...

[ELSE utasitas [utasitas]....]

END IF;

Példa feltételes utasításra

DECLARE

```
    szam NUMBER := -5;  
    absz NUMBER;
```

BEGIN

```
    IF szam >= 0 THEN absz := szam;
```

```
    ELSE absz := -1 * szam;
```

```
    END IF;
```

```
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE (szam || ' abszolút értéke: ' || absz);
```

```
END;
```

CASE utasítás

- A CASE utasítás alakja:

```
CASE [szelektor_kifejezes]
    WHEN {kifejezes | feltetel} THEN utasitas [utasitas]...
    [WHEN {kifejezes | feltetel} THEN utasitas [utasitas]...]...
    [ELSE utasitas [utasitas]...]
END CASE;
```

Példa CASE utasításra

DECLARE

osztalyzat **NUMBER(1) := 4;**

BEGIN

CASE osztalyzat

WHEN 1 THEN DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('elégtelen');

WHEN 2 THEN DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('elégséges');

WHEN 3 THEN DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('közepes');

WHEN 4 THEN DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('jó');

WHEN 5 THEN DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('jeles');

ELSE DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Nincs ilyen jegy.');

END CASE;

END;

Alapciklus

- Alakja:

```
LOOP utasitas [utasitas]... END LOOP;
```

- Példa:

```
DECLARE
```

```
    fakt NUMBER:=1;
```

```
    i    PLS_INTEGER:=2;
```

```
BEGIN
```

```
    LOOP
```

```
        fakt:=fakt*i;
```

```
        EXIT WHEN fakt > 1000;
```

```
        i:=i+1;
```

```
    END LOOP;
```

```
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('A faktoralis: ' || fakt);
```

```
END;
```

WHILE ciklus

- Alakja:

WHILE feltétel

LOOP utasítás [utasítás]...

END LOOP;

- Példa:

```
DECLARE  
    OSSZ NUMBER :=1;  
BEGIN  
    WHILE OSSZ < 10000 LOOP  
        OSSZ := 2*OSSZ;  
    END LOOP;  
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE (OSSZ);  
END;
```

FOR ciklus

- Alakja:

```
FOR ciklusvaltozo IN [REVERSE] also_hatar..felso_hatar  
LOOP utasitas [utasitas]...  
END LOOP;
```

- A *ciklusvaltozo* PLS_INTEGER típusú változó lesz, hatásköre a ciklusmag. Rendre felveszi az *also_hatar*, *felso_hatar* egészértékű kifejezések által definiált tartomány minden értékét.
 - Az EXIT utasítással itt is bármikor kiléphetünk a ciklusból.
-

Példa FOR ciklusra

DECLARE

OSSZ **NUMBER** := 0;

BEGIN

FOR i in 1..100 **LOOP**

OSSZ := OSSZ + i;

END LOOP;

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Az első száz szám
összege: ' || ossz);

END;

A SELECT INTO utasítás I.

- Példa I.:

DECLARE

```
    reszl_varos      reszleg.varos%TYPE;
```

BEGIN

```
    SELECT varos
    INTO reszl_varos
    FROM reszleg
    WHERE azon = 'B01';
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('A varos: ' || reszl_varos);
```

END;

A SELECT INTO utasítás II.

- Példa II.:

```
DECLARE
    sor        reszleg%ROWTYPE;
BEGIN
    SELECT *
    INTO sor
    FROM reszleg
    WHERE azon = 'B01';
END;
```

- A SELECT, FROM záradékok ugyanúgy viselkednek, mint a „normális” SQL lekérdezések esetében.
 - Gondoskodni kell, hogy a lekérdezés végeredménye megfeleljen az INTO záradékban megadott változó, rekord típusának. A lekérdezés nem adhat vissza több sort végeredményként ebben az esetben.
-

Kurzorok

ORACLE DATABASE DOCUMENTATION 10g
PL/SQL User's Guide and Reference alapján
(Kósa Balázs .ppt bemutatói felhasználásával)

Mi az a kurzor?

- Egy SQL-utasítás feldolgozásához az Oracle egy speciális területet használ, amit **környezeti területnek** nevezünk.
 - A környezeti terület a feldolgozott sorokról ad meg információt, lekérdezés esetén tartalmazza az eredmény sorait (**aktív halmaz**), valamint tartalmaz egy mutatót az utasítás belső reprezentációjára.
 - A **kurzor** olyan eszköz, amellyel megnevezhetjük a környezeti területet, segítségével hozzáférhetünk az ott elhelyezett információkhoz, az aktív halmaz sorait egyenként elérhetjük és feldolgozhatjuk.
 - Az Oracle minden DML utasításhoz felépít egy implicit kurzort, ennek neve: SQL.
 - Az explicit kurzor kezelésének lépései:
 - kurzor deklaráció;
 - kurzor megnyitása;
 - sorok betöltése PL/SQL változóba;
 - kurzor lezárása.
-

Kurzor deklarációja

- **Alakja:**
CURSOR nev [(parameter[, parameter]...)]
[RETURN sortipus] IS select_utasitas;
 - A **parameter** a kurzor formális paramétere. **Alakja:**
parameter_nev [IN] tipus [{:= | DEFAULT} kifejezes]
 - **Megjegyzés:** az IN érték szerinti paraméter-átadás. A select_utasitasban bárhol használható, ahol konstans szerepelhet, de a paraméternek nem adható ott érték. Valójában a formális paraméter referencia típusú, csak az aktuális paraméter értékének címét adja meg, de ez nem írható felül.
 - A **sortipus** a kurzor által szolgáltatott érték típusa. **Alakja:**
{{ab_tabla_nev | kurzor_nev | kurzor_valtozo_nev}%ROWTYPE | rekord_nev%TYPE | rekordtipus_nev}
 - A **select_utasitas** egy INTO utasításrészt nem tartalmazó SELECT utasítás.
-

Kurzor deklarációja, példák:

```
CURSOR cur_ugyfel (dat tranzakcio.datum%TYPE DEFAULT SYSDATE)
RETURN ugyfel%ROWTYPE IS
SELECT DISTINCT u.azon, nev, szuletes, keret
FROM ugyfel u, tranzakcio t
WHERE u.azon = ugyf_azon AND dat = t.datum;
```

```
CURSOR cur_ossz_nap (dat DATE) IS
SELECT u.azon ugyf_azon, SUM(t.osszeg), SUM(sz.osszeg)
FROM ugyfel u, tranzakcio t, szamla sz
WHERE u.azon = t.ugyf_azon AND dat = t.datum AND
      sz.ugyf_azon = u.azon
GROUP BY u.azon;
```

Kurzor megnyitása

- A kurzor megnyitásánál lefut a kurzorhoz rendelt utasításrész, meghatározódik az aktív halmaz és az ehhez rendelt kurzormutató az első sorra áll.
 - A kurzor megnyitásának alakja:
OPEN kurzor_nev [(aktualis_parameter_lista)];
 - Az aktuális paraméter típusának kompatibilisnek kell lennie a formális paraméter típusával.
 - A **pozíció szerinti** egymáshoz rendelés esetén a paraméterek sorrendje a döntő.
 - A **név szerinti** egymáshoz rendelésnél a sorrend lényegtelen, először megadjuk a formális paraméter nevét, majd egy => jelkombináció után az aktuális paramétert.
 - Csak fix paraméterű kurzorok írhatók.
 - Ha egy kurzort már megnyitottunk, és újból próbálkozunk, CURSOR_ALREADY_OPEN kivétel váltódik ki.
-

Sorok betöltése

- Alakja:

```
FETCH {kurzor_nev | kurzorvaltozo_nev}
```

```
INTO {rekord_nev | valtozo_nev[, valtozo_nev]... };
```

- Az utasítás a kurzormutató által megcímzett sort betölti a megadott rekordba vagy skalárváltozókba. A típusoknak rendre kompatibiliseknek kell lenniük természetesen.
 - Ha a kurzort vagy kurzorváltozót nem nyitottuk meg, `INVALID_CURSOR` kivétel váltódik ki.
 - Ha a `FETCH` utasítást az utolsó sor feldolgozása után adjuk ki, akkor a rekord vagy a változók előző értéke marad meg. E helyzet ellenőrzéséhez használhatók a `%FOUND` és `%NOTFOUND` attribútumok.
-

Kurzor lezárása

- Az utasítás érvényteleníti a kurzor vagy kurzorváltozó és az aktív halmaz közötti kapcsolatot és megszünteti a kurzormutatót.

- Alakja:

```
CLOSE {kurzor_nev | kurzorvaltozo_nev};
```

- Lásd 1. példa
http://people.inf.elte.hu/sila/lab3_plsql/Kurzor_pelda.html
-

Kurzorattribútumok

- **%FOUND**: kurzor vagy kurzorváltozó megnyitása előtt NULL az értéke. Ha sikerül betölteni egy újabb sort, akkor értéke TRUE, ha nem FALSE.
 - **%NOTFOUND**: a %FOUND attribútum logikai ellentetje.
 - **%ISOPEN**: értéke TRUE, ha a kurzort vagy kurzorváltozót már megnyitottuk, egyébként FALSE.
 - **%ROWCOUNT**: értéke az első sorbetöltés előtt és megnyitás után 0. Ez az érték minden egyes sikeres sorbetöltés után 1-gyel nő.
 - Ha a kurzort vagy kurzorváltozót nem nyitottuk meg és valamelyik attribútumot használjuk, INVALID_CURSOR kivétel váltódik ki.
-

Az implicit kurzor attribútumai

- Az **implicit kurzor attribútumai** az INSERT, DELETE, UPDATE, SELECT INTO utasításáról adnak információt.
 - **%FOUND**: az utasítás előtt NULL az értéke. Ha az utasítás legalább egy értéket érintett, értéke TRUE, ha nem FALSE.
 - **%NOTFOUND**: a %FOUND attribútum logikai ellentetje.
 - **%ISOPEN**: az Oracle automatikusan lezárja az implicit kurzort az utasítás végrehajtása után, ezért értéke mindig FALSE.
 - **%ROWCOUNT**: értéke az INSERT, DELETE, UPDATE utasításoknál a „kezelt” sorok száma, SELECT INTO esetén, ha nincs visszaadott sor, értéke 0, egy sor esetén 1, különben TOO_MANY_ROWS kivétel váltódik ki, az attribútum tehát nem a ténylegesen visszaadott sorok számát tartalmazza.
-

Példa

```
DECLARE
```

```
  i NUMBER(1);
```

```
BEGIN
```

```
  SELECT 1 INTO i FROM dual;
```

```
  DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('SQL%ROWCOUNT: ' ||  
    SQL%ROWCOUNT);
```

```
  DELETE FROM ugyfel WHERE azon = 'U09';
```

```
  DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('SQL%ROWCOUNT: ' ||  
    SQL%ROWCOUNT);
```

```
END;
```

```
/
```

- **Megjegyzés:** az implicit kurzor attribútumai által visszaadott értékek mindig az időben utolsó SQL műveletre vonatkoznak.
-

FOR UPDATE utasításrész

- Ha a SELECT utasításban szerepel FOR UPDATE utasításrész, akkor az aktív halmaz sorai zárolódnak, vagyis más felhasználó nem tudja módosítani azokat.
 - Az ezt követő INSERT, DELETE, UPDATE utasításban a WHERE feltétel helyett a CURRENT OF záradék használandó, ahol az utolsó FETCH utasítás értéke módosul.
 - Lásd [3. példa](#)
http://people.inf.elte.hu/sila/lab3_plsql/Kurzor_pelda.html
-

Kurzorváltozók

- A kurzor **statikus**, azaz egyetlen, a fordításkor már ismert SELECT utasításhoz kötődik, addig a **kurzorváltozó dinamikus**, amelyhez futásidőben bármely típuskompatibilis kérdés hozzákapcsolható.
 - A kurzorváltozó lényegében egy **referencia** típusú változó, amely mindig a hivatkozott sor címét adja vissza.
-

Kurzorváltozók deklarációja

- 1. lépésben a REF CURSOR saját típust kell létrehozni:

```
TYPE nev IS REF CURSOR [RETURN  
{{ab_tabela_nev | kurzor_nev | kurzorvaltozo_nev}%ROWTYPE |  
rekord_nev}%TYPE | rekordtipus_nev | kurzorrefenciatipus_nev}]
```

- ab_tabela_nev: egy létező tábla, nézettábla neve;
 - kurzor_nev, kurzorvaltozo_nev: egy már korábban deklarált kurzor, kurzorváltozó;
 - rekord_nev: egy korábban definiált rekord neve stb.
- A 2. lépésben aztán a létrehozott típus a szokásos módon használható.
-

Kurzorváltozók deklarációja, példa

DECLARE

```
TYPE pelda_ref_cursor IS REF CURSOR RETURN  
    ugyfel%ROWTYPE;
```

```
v_ref_cursor          pelda_ref_cursor;
```

BEGIN ...

Kurzorváltzó megnyitása

- Alakja:

OPEN kurzorvaltozo_nev FOR select_utasitas;

- Egy adott kurzorváltzó bármennyi OPEN-FOR utasításban szerepelhet, egy újabb megnyitás előtt nem kell lezárni. Egy „újramegnyitás” azt jelenti, hogy egy új aktív halmaz jön létre, amelyre a kurzorváltzó hivatkozni fog, az előző pedig értelemszerűen törlődik.
 - A FETCH és CLOSE utasítások ugyanúgy működnek.
 - A kapcsolt *select_utasitas* nem tartalmazhat FOR UPDATE utasításrészt.
 - Lásd 4. példa
http://people.inf.elte.hu/sila/lab3_plsql/Kurzor_pelda.html
-

Kurzor FOR ciklus

- Az explicit kurzor használatát a **kurzor FOR ciklus** használatával egyszerűsíthetjük. Ez implicit módon %ROWTYPE típusúnak deklarálja a ciklusváltozót, megnyitja a kurzort, rendre betölti az aktív halmaz elemeit, majd lezárja a kurzort.

- **Alakja:**

```
FOR ciklusvaltozo IN {kurzor_nev [(parameterok)] | (select_utasitas)}  
LOOP utasitas [utasitas]... END LOOP;
```

- Lásd **5. példa**
http://people.inf.elte.hu/sila/lab3_plsql/Kurzor_pelda.html
-

Alprogramok, tárolt alprogramok, csomagok

ORACLE DATABASE DOCUMENTATION 10g
PL/SQL User's Guide and Reference alapján
(Kósa Balázs .ppt bemutatói felhasználásával)

Alprogramok

- Az **alprogramok** paraméterezhetők és meghívhatók. Alapértelmezés szerint **rekurzívan** is meghívhatják egymást. Két fő részük van: a **specifikáció** és a **törzs**.
- **Alakjuk** szinte teljesen megegyezik a blokkok alakjával (nincs DECLARE utasítás):

specifikacio

{IS | AS}

[deklaraciok]

BEGIN utasitas [utasitas]...

[EXCEPTION kivételkezelő]

END;

Eljárások

- Specifikáció **alakja**:

PROCEDURE nev [(formalis_parameter [, formalis_parameter]...)]

- Formális paraméter **formája**:

nev [{IN | {OUT | INOUT} [NOCOPY]]] típus [{:= | DEFAULT} kifejezes]

- A formális paraméter után a paraméter-átadás módját lehet meghatározni:
 - IN esetén (alap esetben) **érték szerinti** az átadás, az alprogram törzsében **nevesített konstansként** viselkedik, vagyis nem adható neki érték. Igazából ekkor a formális paraméter az aktuális paraméter értékének a **címét** kapja meg, az aktuális paraméter értéke azonban nem írható felül.
 - OUT esetén **eredmény szerinti** az átadás, az alprogram törzsében **változóként** viselkedik, automatikus kezdőértéke NULL (emiattnem lehet NOT NULL megszorítású altípus pl.: NATURALN).
 - INOUT esetén **érték szerinti** az átadás, az alprogram törzsében **inicializált változóként** viselkedik.
 - A NOCOPY azt ajánlja a fordítónak, hogy az OUT és az INOUT esetén se legyen érték szerinti a másolás.
-

Függvények

- A **függvény** specifikációjának **alakja**:

FUNCTION nev [(formalis_parameter [, formalis_parameter]...)]
RETURN típus

- A függvény törzsében legalább egy RETURN utasításnak szerepelnie kell, ellenkező esetben PROGRAM_ERROR kivétel váltódik ki.
- Függvény törzsében a RETURN utasítás **alakja**:

RETURN [() kifejezes []];

- Lásd **1. példa**
http://people.inf.elte.hu/sila/lab3_plsql/A1prog_pelda.html
-

Tárolt eljárások

- Eddig lokális alprogramokkal foglalkoztunk, lehetőség van azonban arra, hogy az alprogramokat **adatbázis-objektumként** kezeljük.
 - Ekkor az SQL szokásos létrehozó, törlő és módosító DDL-utasításait használjuk.
 - A tárolt alprogramok **p-kódban** tárolódnak. Ha egy tárolt alprogramot hívunk meg, az betöltődik az adatbázisba és ott kerül interpretálásra.
 - A tárolt alprogramokról információkat a következő adatszótárnézetekből nyerhetünk: USER_OBJECTS, USER_SOURCE (a forráskódot tartalmazza), USER_ERRORS (a fordítási hibák találhatóak itt).
 - SQL*Plus-ban a fordítási hibákat a SHOW ERRORS paranccsal tekinthetjük meg.
-

Tárolt eljárások I.

```
CREATE [OR REPLACE] eljárás_fej  
  [AUTHID {DEFINER | CURRENT USER}]  
  eljárás_torzs
```

- Az eljárás_torzsre a lokális alprogramoknál elmondottak vonatkoznak.
 - Az AUTHID segítségével megadható, hogy az eljárás létrehozójának (DEFINER, ez az alapértelmezés), vagy aktuális hívójának (CURRENT_USER) jogosultságai érvényesek-e a hívásnál.
-

Tárolt eljárások II.

ALTER PROCEDURE eljárás_nev COMPILE [DEBUG]

- A parancs segítségével újrafordíthatunk egy tárolt eljárást. A DEBUG opció azt írja elő, hogy a PL/SQL fordító használja a nyomkövetőt a p-kód generálásánál.

DROP PROCEDURE eljárás_nev;

- A parancs segítségével törölünk egy tárolt eljárást.
-

Tárolt függvények I.

Csomagok

- A **csomag** olyan PL/SQL programegység, amely adatbázis-objektum és a PL/SQL programozási eszközök egy gyűjteményének tekinthető.
 - Két részből áll: **specifikációból** és **törzsből**. A törzs nem kötelező.
 - A specifikációban típusdefiníciók, nevesített konstansok deklarációja, változó-deklarációk, kurzor-specifikációk, alprogram-specifikációk helyezhetők el.
 - Ha a specifikációban szerepel kurzor-specifikáció illetve alprogram-specifikáció, akkor a törzs kötelező, és abban az adott eszközök teljes deklarációját meg kell adni.
 - Az eszközök felsorolása tetszőleges a specifikációban, kivéve azt, hogy az alprogramoknak kötelezően a többi eszköz deklarációja után kell állniuk, mögöttük már csak pragmak következhetnek.
 - A specifikáció deklarációi **nyilvánosak**, az itt deklarált eszközök tetszés szerint használhatók a séma bármely alkalmazásában.
Szintaxisa: *csomagnev.eszköznev.*
 - A törzs deklarációi **nem nyilvánosak**.
-

Csomagok specifikációja

```
CREATE [OR REPLACE] PACKAGE csomagnev  
[AUTHID {DEFINER | CURRENT USER}]  
{IS | AS}  
{tipus_definicio | nevesített_konstans_deklaracio | változo_deklaracio |  
kivétel_deklaracio | kurzor_specifikacio | alprogram_specifikacio |  
pragma}  
END [csomagnev];
```

- Az AUTHID segítségével megadható, hogy az eljárás létrehozójának (DEFINER, ez az alapértelmezés), avagy az aktuális hívójának (CURRENT_USER) jogosultságai érvényesek-e a hívásnál.
-

Csomagok törzse

```
CREATE [OR REPLACE] PACKAGE BODY csomagnev  
{IS | AS}  
deklaraciok  
[BEGIN  
    vegrehajthato_utasitasok]  
END [csomagnev];
```

- A csomag alprogramjainak nevei **túlterhelhetőek**.
 - A PL/SQL fordító **p-kódra** fordítja le a specifikációt és a törzset.
-

Csomag megváltoztatása

ALTER PACKAGE csomagnev COMPILE [DEBUG]
[PACKAGE | SPECIFICATION | BODY];

- A DEBUG előírja, hogy a PL/SQL fordító használja a nyomkövetőjét.
 - PACKAGE (ez az alapértelmezés) esetén az egész csomag, míg a SPECIFICATION illetve BODY esetén csak a specifikáció vagy a törzs fordítódik újra.
 - **Megjegyzés:** egy csomagban (is) használt táblának pl. megváltozik a sémája, akkor a csomagot a fenti utasítással újra kell fordítanunk.
-

Triggerek

ORACLE DATABASE DOCUMENTATION 10g
PL/SQL User's Guide and Reference alapján
(Kósa Balázs .ppt bemutatói felhasználásával)

Alapok I.

- A **triggerek** olyan tevékenységeket definiálnak, amelyek automatikusan végrehajtnak, ha egy tábla vagy nézet módosul vagy egyéb felhasználói vagy rendszeresemény történik.
 - Ilyen események lehetnek:
 - egy táblán vagy nézeten DML utasítás,
 - egyes DDL utasítások,
 - szerverhibák,
 - felhasználói be- és kijelentkezés,
 - adatbázis elindítása és leállítása.
 - A trigger adatbázis-objektum.
 - A kód megírható C, Java és PL/SQL nyelveken is.
-

Triggerek típusai

- **Sorszintű trigger:** mindannyiszor lefut, ahányszor a tábla adatai módosulnak.
 - **Utasítás szintű trigger:** függetlenül az érintett sorok számától csak egyszer fut le. Akkor is lefut, ha egyetlen sort sem kezeltünk.
 - **BEFORE és AFTER triggerek:** egyaránt lehetnek sor és utasítás szintűek. Csak táblához kapcsolhatók, nézethez nem, ám egy alaptáblához kapcsolt trigger lefut a nézeten végrehajtott DML utasítás esetén is. A BEFORE trigger a hozzákapcsolt utasítás előtt, az AFTER utána fut le. Több is megadható belőlük ugyanarra az eseményre.
 - **INSTEAD OF trigger:** a hozzákapcsolt utasítás helyett fut le. Csak sor szintű lehet és csak nézethez kapcsolható. Általában akkor használjuk, ha egy nézetet módosítani szeretnénk, de ezt nem tehetjük közvetlen DML utasítással.
 - **Rendszertriggerek:** bővebben lásd Oracle dokumentáció.
-

Triggerek létrehozása I.

```
CREATE [OR REPLACE] TRIGGER [sema.]triggernev  
  {BEFORE | AFTER | INSTEAD OF}  
  {dml_trigger | {ddl_esemeny [OR ddl_esemeny]... |  
    ab_esemeny [OR ab_esemeny]...}  
  ON {DATABASE | [sema.]SCHEMA}  
  [WHEN (feltétel)] {plsql_blokk | eljárashivas}
```

- A *sema* a triggert tartalmazó séma neve. Ha hiányzik, a parancsot kiadó felhasználó sémájában jön létre a trigger.
 - *ddl_esemeny* lehet: ALTER, DROP, GRANT, RENAME, REVOKE stb.
 - Az *ab_esemenyek*hez lásd a dokumentációt.
 - Ez a két utóbbi esemény az adatbázishoz (DATABASE) vagy a *sema* nevű sémához köthető. Csak BEFORE és AFTER triggerek esetében adható meg.
-

Triggerek létrehozása II. (*dml_trigger*)

```
{INSERT | DELETE | UPDATE [OF oszlop [, oszlop]... ]}  
[OR {INSERT | DELETE | UPDATE [OF oszlop [, oszlop]... ]}] ...
```

```
ON [sema.]tabla | [sema.]nezet
```

```
[REFERENCING {OLD [AS] regi | NEW [AS] uj}
```

```
  [{OLD [AS] regi | NEW [AS] uj] ...
```

```
[FOR EACH ROW]
```

- Az INSERT, DELETE, UPDATE definiálja azt az SQL-utasítást, amelyre a trigger lefut.
 - Az ON után szerepel az az adatbázis-objektum, amelyre a trigger létrehoztuk.
 - A REFERENCING utasításrész korrelációs neveket határoz meg sorszintű triggerek esetén. Az OLD az aktuális sor módosítás előtti, a NEW a módosítás utáni neveket adja meg. Az alapértelmezett korrelációs nevek: :OLD, :NEW.
 - A FOR EACH ROW sorszintű trigger hoz létre.
-

Triggerek működése

- A triggerek végrehajtásánál az Oracle a következő végrehajtási modellt követi:
 - Végrehajtja az összes utasításszintű BEFORE triggert.
 - A DML-utasítás által érintett minden sorra ciklikusan:
 - végrehajtja a sorszintű BEFORE triggereket,
 - zárolja és megváltoztatja a sort és ellenőrzi az integritási megszorításokat. A zár csak a tranzakció végeztével oldódik fel,
 - végrehajtja a sorszintű AFTER triggereket.
 - Ellenőrzi a késleltetett integritási megszorításokat.
 - Végrehajtja az utasítás szintű AFTER triggereket.
 - Ha egy trigger futása közben kivétel keletkezik, és azt nem kezeljük le, akkor az összes tevékenység visszagörgetésre kerül.
 - A végrehajtási modell rekurzív, egy trigger működése közben újabb triggerek indulhatnak el.
-

A trigger törzse

- A törzsben nem szerepelhetnek tranzakció-vezérlő utasítások, s a törzsből meghívott alprogramok sem tartalmazhatnak ilyeneket (COMMIT, ROLLBACK, SAVEPOINT, SET TRANSACTION).
 - A DML-triggerek törzsében használható három logikai függvény, amelyek a triggert aktivizáló utasításról adnak információt. A függvények: INSERTING, DELETING, UPDATING rendre akkor adnak vissza igaz értéket, ha a DML-utasítás INSERT, DELETE illetve UPDATE volt.
-

Triggerek tárolása

- A trigerekkel kapcsolatos információk az adatszótárnézetekből érhetők el.
 - A USER_TRIGGERS nézet tartalmazza a törzs és a WHEN feltétel kódját és a trigger típusát.
 - Az ALL_TRIGGERS az aktuális felhasználó triggeréről, a DBA_TRIGGERS minden triggerről tartalmaz információt.
-

Triggerek megváltoztatása, kidobása

```
ALTER TRIGGER [sema.]triggernev  
  {ENABLE | DISABLE | RENAME to uj_nev |  
  COMPILE [DEBUG] [REUSE SETTINGS]];
```

- Az ENABLE engedélyezi, a DISABLE letiltja, a RENAME átnevezi a triggert.
 - A COMPILE újrafordítja a triggert függetlenül attól, hogy az éppen letiltott-e vagy sem. A DEBUG arra utasítja a fordítót, hogy használja a PL/SQL nyomkövetőjét. Újrafordításra akkor van szükség, ha az érintett objektumok sémája változott.
 - Az Oracle először újrafordít minden olyan objektumot, amelytől a trigger függ, ha azok érvénytelenek.
 - Trigger törlésének **alakja**:
DROP TRIGGER triggernev;
-